

Mál nr. 365/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Sjúkdómatrygging.

Gildissvið váttryggingar.

Gögn.

- 171. Málskot mótttekið 6. október 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 172. Bréf V dags. 4. nóvember 2023, ásamt kvittun fyrir greiðslu bóta.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M hafi í apríl 2023 orðið fyrir tjóni sem bótaskyld var úr sjúkdómatryggingu hans, en tilkynnt var um tjónið í ágúst 2023 af hálfu M. Hinn 6. október 2023 hafi M fengið greiddar bætur úr sjúkdómatryggingu sinni frá V að fjárhæð 7.725.000 krónur. Váttryggingarskírteini sem gildi um váttrygginguna frá 1. janúar - 31. desember 2023 tilgreinir þá fjárhæð sem váttryggingarfjárhæð sjúkdómatryggingar. Í texta váttryggingarskírteinis segir m.a.: „Bótafjárhæðir og verð breytast á gildistíma í samræmi við skilmála. Gildistökudagur tryggingarinnar er 1. janúar 2023.“ Einnig kemur fram í sama váttryggingarskírteini að „tryggingatímabil“ sé „01.01.2023 – 31.12.2023“.

M telur að útreikningur bótafjárhæðar hafi ekki verið réttur í uppgjöri þar sem miðað hafi verið við dagsetningu útgáfu váttryggingarskírteinis í janúar 2023, heldur hefði átt að miða við vísitölu eins og hún var daginn sem bætur voru greiddar. M vísar til gr. 5.4 í váttryggingarskilmálum þar sem fram komi að váttryggingarfjárhæð hækki í samræmi við breytingu á vísitölu neysluverðs og texta váttryggingarskírteinis þar sem komi fram að bótafjárhæðir og verð breytist á gildistíma í samræmi við skilmála.

V hefur hafnað því að greiða hærri bætur en sem nemur váttryggingarfjárhæð á gildandi váttryggingarskírteini þegar tjón M varð, eða þá fjárhæð sem komi fram í váttryggingarskírteini sem gildi um sjúkdómatryggingu M frá 1. janúar til 31. desember 2023. V vendir á að skv. gr. 5.1 í váttryggingarskilmálum sem gildi um sjúkdómatryggingu M komi fram að váttryggingarfjárhæð komi fram í váttryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun. Einnig komi fram í gr. 5.4 að váttryggingarfjárhæð hækki í samræmi við breytingu á vísitölu neysluverðs og að það sé gert við endurnýjun. V bendir á að váttryggingarsamningi M hafi verið markaður ákveðinn gildistími og hámarksváttryggingarfjárhæð gildi um þau tjón sem verði á váttryggingartímabilinu án frekari uppreiknings enda komi skýrt fram í skilmálum að fjárhæð komi fram í váttryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun. V telur að ekki sé hægt að fallast á að skilmála eigi að túlka þannig að bótafjárhæð sé uppreiknuð miðað við vísitölu á uppgjörsteggi. V vísar til þess að í þeim tryggingum sem þannig standi á komi það skýrlega fram í skilmálum, t.d. frítímaslystryggingum og slysatryggingu launþega. V telur að ef eigi að túlka váttryggingarskilmála eins og M haldi fram geti váttryggingartaki frestað því í allt að eitt ár að gera kröfu og fengið þannig hækkun í samræmi við það.

Álit.

Ágreiningur málsins hverfist um hvort fjárhæð bóta sjúkdómatrygginga hafi verið greidd út með réttum hætti vegna tjóns M í apríl 2023, en bætur voru greiddar út í október 2023 á grundvelli þeirrar váttryggingarfjárhæðar sem tiltekin er í váttryggingarskírteini sjúkdómatryggingar M fyrir váttryggingartímabilið 1. janúar – 31. desember 2023.

Þegar litið er til þess sem kemur fram á váttryggingarskírteini sjúkdómatryggingar M kemur fram að váttryggingartímabil váttryggingarinnar sé eitt ár og virðist því ekki vera um heilsutryggingu án uppsagnarréttar að ræða í skilningi 3. mgr. 1. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 að ræða heldur persónutryggingu sem líkja má frekar við sjúkra- og slysatryggingu. Hvað sem því líður kemur eftirfarandi texti fram í váttryggingarskírteini M: „Bótafjárhæðir og verð breytast á gildistíma í samræmi við skilmála. Gildistökudagur tryggingarinnar er 1. janúar 2023. Í gr. 5.1 í váttryggingarskilmálum segir síðan: „Váttryggingarfjárhæð kemur fram í váttryggingarskírteini eða endurnýjunar-kvittun.“ Í gr. 5.4

segir svo: „Vátryggingarfjárhæðin hækkar í samræmi við breytingu á vísitölu neysluverðs.“ og í gr. 5.5 segir: „Lækki vísitalan hefur það ekki áhrif til lækkunar á vátryggingarfjárhæð.“

Þegar þessi ákvæði eru lesin saman kemur fram ákveðinn vafi um hvort í gr. 5.4 er kveðið á um að vátryggingarfjárhæð hækki innan vátryggingartímabils eða ekki. V semur einhliða staðlaða vátryggingarskilmála sjúkdómatryggingar sinnar og gat auðveldlega kveðið skýrar um það hvaða áhrif hækkun á vísitölu neysluverðs hafi átt að hafa á vátryggingarfjárhæð. Í gr. 5.4 kemur, eins og fyrr segir, fram að „Vátryggingarfjárhæðin hækkar í samræmi við breytingu á vísitölu neysluverðs.“ Verður að telja umrætt ákvæði í vátryggingarskilmálum þýðingarlaust ef ætlunin er að sama fjárhæð gildi um hvert vátryggingartímabil eða að umrædd hækkun væri reiknuð inn í þá fjárhæð árlega. Í besta falli hefði V auðveldlega getað gert skýrar grein fyrir áhrifum vísitöluhækkunar á gildandi vátryggingarfjárhæð. Þegar litið er til vátryggingarskilmála sjúkdómatrygginga almennt hjá íslenskum líftryggingarfélögum er ákvæðum ekki eins háttað og hjá V.

Með hliðsjón af þessu verður V að bera hallann af óskýru orðalagi í vátryggingarsamningi sínum við M í samræmi við túlkunarreglu vátryggingarsamningaréttar sem nefnd er andskýringarreglan, sbr. og ákvæði 36. gr. b. í lögum um samningsgerð, umboð og ógilda löggjörninga nr. 7/1936.

Að þessu sögðu verður við það að miða að M eigi rétt til greiðslu vátryggingarfjárhæðar eins og hún var þegar greiðsla var innt af hendi í október 2023. Breytingar á vísitölu neysluverðs m.v. upplýsingar á heimasíðu Hagstofu Íslands á árinu 2023 eru þannig að í janúar 2023 var vísitala neysluverðs 569,4 en í október 2023 var hún 603,5. Þetta þýðir að uppreiknuð vátryggingarfjárhæð hefði átt að vera 8.187.632 krónur í stað þeirra 7.725.000 króna sem V greiddi til M hinn 6. október sl., en þar sem vátryggingarfjárhæð er miðuð við verðlag seinna en tjónsdag verða vextir ekki reiknaðir, sbr. ákvæði 123. gr. laga um vátryggingarsamninga.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr sjúkdómatryggingu sinni sem nemur 8.187.632 krónum að frádrögnum 7.725.000 krónum sem hann fékk greiddar 6. október 2023 úr sjúkdómatryggingu hjá V.

Reykjavík, 12. desember 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir